

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (رهن)

تعريف رهن

جلسه ۱

استاد وافى

تعريف رهن: الرهن هو وثيقة للدين

رهن در لغت به معنای گرو می باشد.

✓ تعريف شهيد اول از رهن: هو وثيقة للدين؛ وثيقه به شئی گفته می شود که موجبات اطمینان مرتهن را فراهم نماید. (وثیق) به معنای مفعول به است؛ بدین معنی که چیزی به عنوان اطمینان باشد و در قبال شئی به مرتهن داده می شود.

✓ اشکال ادبی: چرا در (هو وثيقه) مطابقت مبتدا و خبر در تذکیر و تأنیث رعایت نشده؟

جواب: "تاء" در وثيقه، (تاء) نقل می باشد و دلالت دارد که در ابتدا، صفت بوده و سپس به طرف اسم انتقال پیدا کرده و همیشه همراه با تاء می باشد.

✓ اشکال شهيد ثانی: چرا شهيد اول فرمود: رهن متعلق است به فرد رهن گیرنده (للدين المرتهن) بلکه فرمود رهن متعلق است به دين (للدين)؟

جواب: در این صورت، دور پیش خواهد آمد. زیرا در شرایط تعريف آمده است که، باید تعريف غير از معرف باشد و در این موضع، ما چون رهن را تعريف می کنیم باید از لفظ غير رهن استفاده کنیم.

ارکان رهن؛

۱. راهن: (بدهکار) رهن دهنده ۲. مرتهن: طلبکار

مرکز مجاز امام صادق (ع)

✓ چرا "دین" ذکر شده است؟ این تخصیص یا در جایی است که رهن جایز نمی باشد؛ مانند: معامله سلف یا اینکه رهن در ثمن و مثنی برای جبران ضرر احتمالی دریافت شود. مثلاً با بیع نتوانست مبیع را بپردازد و رهن جایگاهش معلوم می شود.

✓ اشکال بر تعریف شهید اول (هو وثیقة للدين): حال که رهن وثیقه دین است باید مانع اغیار و جامع افراد باشد، اما این تعریف به جهتی اینکه مانع اغیار نیست قرض حاصل نمی باشد. زیرا امکان وثیقه بدون رهن هم وجود دارد؛ مثلاً: شخصی از دیگری بدهکار است و امانتی نزد آن شخص دارد، شخص طلبکار می تواند امانت را به عنوان وثیقه قرار دهد.

• شروط رهن:

۱. نمی تواند برای رهن مدت معین کرد.

۲. در رهن لفظ خاصی شرط نمی باشد.

۳. ایجاب و قبول در رهن شرط نمی باشد.

۴. مرتهن بر خلاف راهن حق فسخ دارد.